

MUSIQA O`QITUVCHISINING KASBIY KOMPETENSIYASI

Andijon viloyati Paxtaobod tumani
4- umum ta`lim maktabi o`qituvchisi
Shuxratova Gulxumor Akramjon qizining
Musiqqa o`qituvchisining kasbiy kompetensiya haqida yozgan maqolasi.

Аннотация:

Mazkur maqolada musiqqa o`qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini va uning bir tarmog` sanaladigan kasbiy kompetensiyasini oshirish ahamiyati haqida so`z boradi. Bugungi kun musiqqa o`qituvchilari faoliyati samaradorligini, pedagogik faoliyatini yo`lga qo`yishda avvalo, unda pedagogik mahorat, har bir pedagogik jarayonda zarur bo`lgan kompetensiya turlariga egalik faoliyatdagi ahamiyati yoritib o`tilgan.

Kalit so`zlar: musiqqa madaniyati, axloqiy tarbiya, estetika, faoliyat, pedagogika, pedagogik mahorat, kompetensiya, komponent, mutaxassis.

Аннотация:

В статье обсуждается важность повышения профессиональных и педагогических навыков учителей музыки и их профессиональной компетенции. При подготовке учителей музыки к будущему их педагогической работы, подчеркивает важность педагогических навыков, типов компетенций, необходимых в каждом педагогическом процессе.

Ключевые слова: музыкальная культура, нравственное воспитание, эстетика, деятельность, педагогика, педагогическое мастерство, компетентность, компонент, специалист.

Abstract:

This article discusses the importance of improving the professional and pedagogical skills of music teachers and their professional competence as a branch. In

preparing the music teachers of today for the effectiveness of their work, the types of competencies required in each pedagogical process.

Keywords: music culture, moral education, aesthetics, activity, pedagogy, pedagogical skills, competence, component, specialist.

Musiqa o`qituvchisining kasbiy kompetensiyasi

Bugungi jadal rivojlanayotgan zamonaviy globallashuv va axborotlashuv davrida ta'limni yanada takomillashtirishni dars jarayonida innovatsiyalarning turli shakllarini tatbiqetmasdan turib amalga oshirishning imkoni yo'q. Yangi texnologiyalarning rivojlanishi va tarqalishi davrida inson mehnatining mohiyatini qayta ko'rib chiqish zarurati paydo bo'ldi. Ishning yangi usullari va shakllari tobora ko'proq mutaxassislarining yuqori bilim darajasiga, ularning malakasiga, shuningdek, ijodiy va innovatsion faoliyatga asoslangan. Bo'layotgan o'zgarishlar ko'lami va tezligidan butun dunyo xabardor bo'lib, kelajakning yagona kaliti shaxsning ijodiy va innovatsion salohiyatini rivojlantirish ekanligini anglab yetmoqda. O'qituvchilar mutaxassis sifatida talabga ega bo'lish uchun o'z mutaxassisligi bo'yicha raqobatdosh ustunlikni, malaka darajasini saqlab qolish va oshirish zarurligini anglashi lozim. Mamlakat 1 I.Karimov "Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch". Ma'naviyat nashriyoti, Toshkent., 2008. 61-bet. 2 Yusupova N. Musiqa savodi, metodikasi va ritmika. Musiqa nashriyoti. Toshkent., 2010-yil, 4-bet. fuqarolari har tomonlama komillik sari intilib yashashi, davlat taraqqiyotining asosiy omiliga aylanadi. Yurt ravnaqi yo'lida talaba yoshlarning bilim egallashlari bilan bir qatorda o'zining mustaqil fikriga ega bo'lgan, ma'nan yetuk, sog'lom fikrlovchi, yuksak kasbiy mahoratli qilib tarbiyalash bu yo'lida dolzarb masalalardan bo'lib qolmoqda. Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov "...kelajagimiz poydevori bilim dargohlarida yaratiladi, boshqacha qilib aytganda, xalqimizning ertangi kuni qanday bo'lishini farzandlarimizning bugun qanday ta'lim va tarbiya olishiga bog'liq" deb ta'kidlagan. Demak, musiqa ta'limining oliy maqsadi: "musiqani idrok eta oladigan, yetuk, barkamol, madaniyatli, nafaqat o'z milliy an'analarini, balki boshqa millatlar madaniyatidan boxabar va bu an'ana,

madaniyatlarini xurmat qiladigan qilib voyaga yetkazishdan iboratdir”² Umumiy o’rta ta’limda o’rgatilayotgan

sinflarda:

2. Musiqa savodi.

3. Musiqa tinglash.

4. Musiqaga mos harakatlarni bajarish.

5. Bolalar cholg’u asboblari jo’r bo’lish...

O’rta sinflarda esa musiqa darsi uchta faoliyat turi asosida olib boriladi:

1. Xor bo’lib qo’shiq kuylash.

2. Musiqa savodi.

3. Musiqa tinglash

kabilar bo’yicha tashkillashtirishida kasbiy kompetensiya va kreativligi muhim.

Pedagogik mahorat tushunchasiga esa hozirgi zamon psixologiya va pedagogikasida turlicha ta’rif beriladi. “Pedagogik mahoratga ega mutaxassis bu – o’z kasbining mohir ustasi bo’lgan, yuksak darajada madaniyatli, o’z fanini chuqur biladigan, yondosh fanlar sohalarini yaxshi tahlil eta oladigan, tarbiyalash va o’qitish uslubiyatini mukammal egallagan mutaxassis”⁶dir. Pedagogik mahorat tushunchasi quyidagicha izohlanadi:- Madaniyatning yuqori darajasi, bilimdonlikning yuqori ko’rsatkichi;- O’z faniga doir mukammal bilimlar sohibi;- Pedagogika va psixologiya oid bilimlarni ham puxta o’zlashtirib, o’z kasbiy faoliyatida ularni ishlata oladigan shaxs;- O’quv va tarbiyaviy ishlar uslubiyatini mukammal biladigan pedagog. Musiqa o’qituvchisining mahorati turli pedagogik ko’nikmalarga egalik bilan yanada oshib boradi. Ya’ni musiqa o’qituvchida shakllanishi zarur bo’lgan quyidagi ko’nikmalarni tavsiflash orqali uning shakllanish jarayonini, pedagogik mahoratga erishish bosqichlarini yanada teranroq anglaymiz: Birinchidan, u professional tarzda tashkiliy qobiliyatlar:

Foydalanilgan adabiyotlar

1 Ho’jajeva M. Umumta’lim maktablarida musiqa o’qitish metodikasi. O’z.D.K.tahrir-nashriyot bo’limi. Toshkent., 2008-yil. 10-11-bet.

- 2 Mavlonova.R., Abdurahimova R. Pedagogik mahorat. Fan va texnologiya nashriyoti. T., 2009-yil. 11-bet
- 3 Sharipova G., Najmekdinov G'. "Musiqqa o'qitish metodikasi praktikumi". O'quv qo'llanma, "Turon-Iqbol" nashriyoti. Toshkent., 2014-yil. 11-bet.
- 4 Xoliqov A. "Pedagogik mahorat". Iqtisod-moliya nashriyoti, Toshkent., 2011-yil, 11-bet. 74 pedagog sifatida